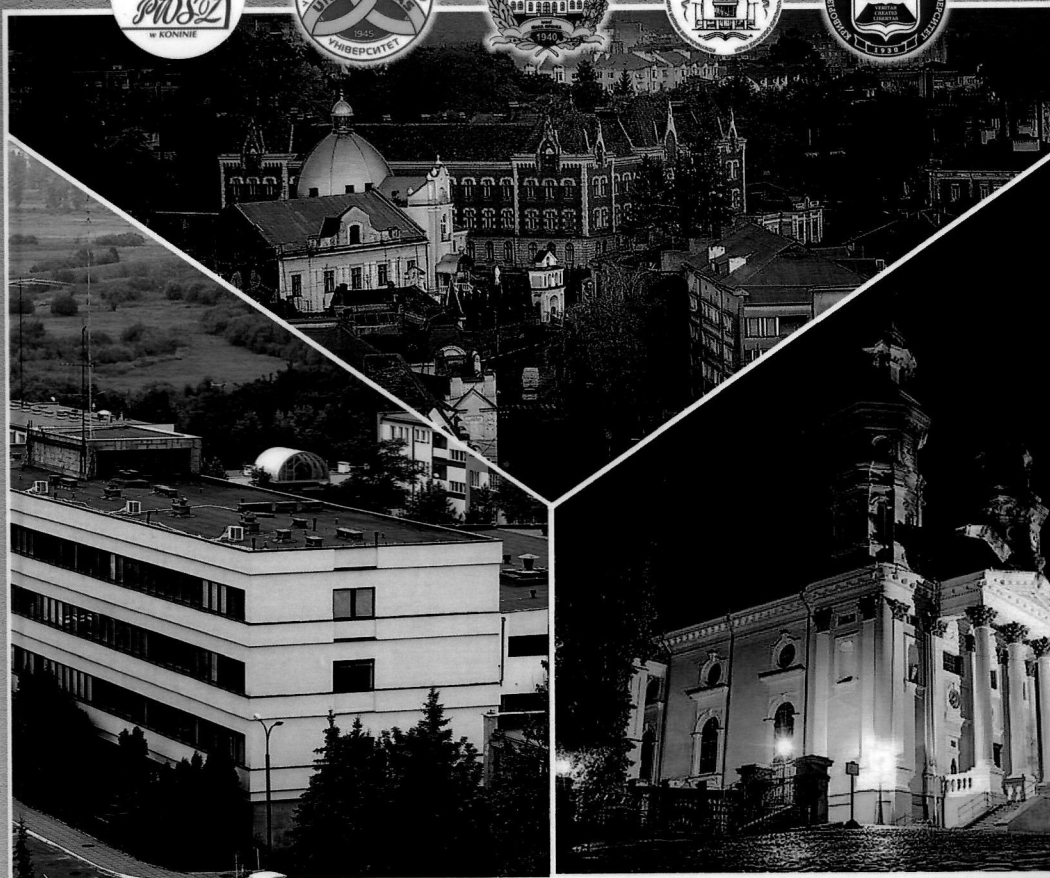

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY**

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**15 червня 2018 року
Конін – Ужгород – Дрогобич**

**15 czerwca 2018 roku
Częstochowa - Użhorod - Drohobycz**

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
PAŃSTWOWY UNIwersytet Pedagogiczny imienia Iwana Franki w Drohobyczu
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
AKADEMIA KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W CHERSONIU
ХЕРСОНЬСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
PAŃSTWOWY UNIwersytet Pedagogiczny w Krzywym Rogu
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY**

Pod redakcją:

Jan Grzesiak, Ivan Zymomrya, Vasyl Ilnytskyj

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

За редакцією:

Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Użhorod – Drohobycz
2018

Конін – Ужгород – Дрогобич
2018

Іваніцький Р. Деякі аспекти організації фізичного виховання дітей з вадами слуху.....	60
Коверза О. Історичні передумови здорового способу життя у стародавньому світі (відпочинок, вільний час і дозвілля).....	62
Кондрацька Г., Юзвак І. Методика фізичної підготовки студентів 1-2 курсів.....	64
Макаров Д. Комплексний підхід у процесі тренування шашкістів.....	67
Нестеренко В. Зміст навчання при підготовці фахівців за спеціальністю «Туризм».....	69
Омельяненко Г., Белозеров Є. Використання українських народних ігор на уроках фізичного виховання молодших школярів.....	71
Сеньків М. Професійна підготовка майбутніх фахівців сфери туризму в умовах євроінтеграції.....	72
Соколова О., Самilenко М. Построение учебно-тренировочного процесса юных тяжелоатлетов.....	74
Теліженко Л. Туризм як сутнісна потреба людини.....	76
Тищенко В., Гуденко О. Індивідуальний підхід до процесу фізичного виховання студентів закладів вищої освіти.....	77
Тищенко В., Луценко Т. Система физического воспитания в Запорожской Сечи.....	79

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Белікова В. Музичний фольклор як основа розвитку творчо-потенційних сил особистості.....	81
Душний А., Пиц Б. Становлення баяніста-акордеоніста початкової ланки навчання на прикладі конкурсу «Perpetuum Mobile» (Дрогобич, 2018).....	82
Маліновський В. Синтез класичного та постмодерн танцю як фундамент для більшого впливу ідейної та емоційної сфери вистави на глядача.....	85
Пасічняк Л. Традиційна інструментальна музика карпатських українців-гуцулів (на матеріалі польових спостережень та досліджень І.В.Мацієвського).....	86
Собіль І., Душний А. Творчість Володимира Зубицького у рамках міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «Perpetuum Mobile».....	89
Стефіна Н. Український дитячий музичний фольклор – джерело емоційної насолоди та ефективний засіб музичного виховання учнів молодшого шкільного віку на уроках музичного мистецтва.....	91
Удріс І. Археологічні з'їзди початку ХХ століття в Харкові та Катеринославі: дослідження українського мистецтва.....	93
Чуйко О. Русько-угорські культурні зв'язки в системі розвитку галицької архітектурної школи другої половини ХІІ – початку ХІІІ століть.....	95

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Агалець І. Анотування й реферування як необхідні науково-інформаційні навички майбутнього науковця.....	98
Алексєєнко-Лемовська Л. Структура та функції методичної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти.....	100
Атрощенко Т. Полікультурна освіта як дефініція педагогічних досліджень.....	102
Баяновська М. Вплив Реформації на духовний світ людини.....	103
Блудова Ю. Методологічні підходи формування художньо-естетичного смаку дітей молодшого шкільного віку.....	105
Bots L. Tips how to improve language skills.....	107
Бровко К. Роль емоційного інтелекту в формуванні корпоративної культури студентів.....	108

The most important thing is that it provides greater opportunities for learners to do repetitive practice with authentic materials. Before digital music, students had to rewind tapes. Before video sharing sites like YouTube, they had to wait to watch a video again. With the Internet, there is virtually no limit to the practice they can get to develop their grammar. It's repetitive practice-especially through reading and listening-that is vital. The more they read and listen to the same materials-the same music videos, news articles, blogs, and podcasts-the more likely the grammar structures will naturally sink in and stick in their head. As I like to say to my pupils and students, it's all about the 3R: Relax, Repeat, Remember. It is useful and enjoyable.

In my opinion it's important to look up words that they don't understand when they read a paragraph. It will not only improve our or learner's vocabulary, but it will strengthen understanding of the paragraph. If there isn't a dictionary nearby, they must try to use the words around the paragraph in order to understand the meaning of the unknown words.

In conclusion, I would like to say, if we want to improve student's vocabulary they need to read! Reading will help every area of their English. They need learn new words and how to spell them. They also can learn correct sentence structure and grammar. So my students must read everything: books, articles on USA Learns, magazines, newspapers, even labels on the goods.

REFERENCES

1. Brown D. Teaching by principles: an interactive approach to language pedagogy. – London: Longman, 2007. – 569 p.
2. Richards J.C. Current trends in teaching listening and speaking [Electronic resource]. – Internet access: <https://pdfs.semanticscholar.org/407c/a52a14abec5ff04a2198aca4130cbf72f4b5.pdf>

Катерина БРОВКО
(Київ, Україна)

РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ФОРМУВАННІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

В Україні, як і в багатьох інших країнах пострадянського простору, відбувається серйозна трансформація національної системи освіти. У пошуках важелів удосконалення професійної підготовки студентів, університети проєктують нові стратегічні напрями для здійснення ними ефективної діяльності. Одним із таких напрямів є формування корпоративної культури студентської молоді, де важливу роль займає емоційний інтелект особистості, адже він виступає вагомим чинником у підвищенні культурного рівня студентів. У контексті модернізації системи національної освіти актуалізується питання здатності особистості до рефлексії та практики вищої школи у даному напрямленні, оскільки сучасний ринок праці висуває ряд вимог до майбутніх фахівців, що потребує формування особистості, здатної до саморозвитку, професійного вдосконалення, комунікативно-духовної взаємодії, з розвиненим емоційним інтелектом.

Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дає підстави стверджувати, що сутність емоційного інтелекту в своїх працях досліджували І.Андрєєва, Г.Березюк, Х.Вайсбах, О.Власова, Д.Гоулман, В.Зарицька, О.Лазуренко, Е.Носенко, Т.Хвостенко, О.Філатова, Г.Юсупова та ін.

За Д.Гоулменом, «емоційний інтелект» – це здатність усвідомлювати власні почуття, почуття інших людей, мотивувати себе та інших, керувати емоціями як наодинці з собою, так і стосовно інших. Він вираховується як сума показників семи здібностей: самоусвідомлення, самомотивування, стійкість до фрустрації, контроль за імпульсами, регуляція настрою, емпатія, оптимізм» [2].

На думку І. Андрєєвої, емоційний інтелект поєднує в собі здатності відслідковувати свої й чужі емоції, почуття, розуміти їх й використовувати цю інформацію для направлення мислення та прийняття рішень [1].

Натомість корпоративну культуру варто трактувати як систему спільних переконань, вірувань, цінностей, що слугує спрямуванням щодо підтримки корпоративної поведінки особистості [4, 176].

У процесі життєдіяльності у людини виникають певні емоції, як позитивні, так і негативні. Особливо важливо і яскраво проявляється емоційна сторона у діяльності будь-якої організації, в нашому випадку в освітньому середовищі університету, зокрема. Саме завдяки емоціям, які переживають суб'єкти освітнього процесу, виникають емоційні відносини, які мають значний вплив на ефективність формування корпоративної культури студентів.

Дієвість та вплив емоційного інтелекту на формування корпоративної культури студентів можна зрозуміти крізь призму деяких сфер життя особистості, в межах нашого дослідження це – освітнє середовище університету та взаємовідносини у ньому. В контексті освітнього середовища університету розвинений емоційний інтелект допомагає прокладати курс через складності соціального життя в університеті, бути лідером та надихати інших. Що стосується міжособистісних взаємовідносин, то розуміючи власні емоції та вміючи їх контролювати особистість здатна виражати свої почуття та розуміти почуття інших. Завдяки цьому процес міжособистісної взаємодії між суб'єктами освітнього процесу стає більш ефективним.

Згідно поглядів Е. Мітчча, особистість із високим рівнем розвитку емоційного інтелекту можна охарактеризувати, як таку, що: вміє чітко і виразно виражати власні емоції та почуття; не боїться власних невдач; вміє пояснити невербальні сигнали, які використовуються під час спілкування; вміє виразити розчарування, не образивши при цьому співрозмовника; здатна тримати під контролем власні страхи, хвилювання, невпевненість; під час спілкування вміє розпізнавати мотиви емоцій або приховані емоції; відрізняється тактовністю у власних діях та емоційних реакціях; впевнена у собі, морально цілісна; діє у відповідності зі своїми домаганнями; оптимістично налаштована [3, 275].

Слід зазначити, що високий рівень розвитку емоційного інтелекту допомагає і при вирішенні конфліктних ситуацій, що виникають у процесі освітньої діяльності, та укріплює моральний клімат в університеті, мотивує суб'єктів освітнього процесу до виконання поставлених завдань, а отже посилює корпоративну культуру університету. Високий рівень розвитку емоційного інтелекту дозволяє досягти успішної самореалізації, збільшує інтелектуальні сили особистості, суттєво впливає на продуктивність праці та забезпечує комфортні міжособистісні взаємовідносини між всіма учасниками освітнього процесу.

Таким чином, емоційний інтелект варто розглядати як сукупність емоційних, особистісних та соціальних здібностей людини, які впливають на загальне вміння ефективно контролювати свої емоції під час спілкування з іншими людьми та використовувати їх для покращення власного мислення. Емоційний інтелект впливає не тільки на атмосферу, що панує в освітньому середовищі університету, але й на здатність чітко формувати цілі й розставляти пріоритети, а також сприяє успішній регуляції конфліктів, співробітництву й кооперації зусиль суб'єктів освітнього процесу в досягненні спільної мети та цілей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева И.Н. Эмоциональный интеллект как феномен современной психологии. – Новополюк: ПГУ, 2011. – 388 с.
2. Гоулман Д. Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 306 с.
3. Энтони М. Тренинг эффективных продаж: Уникальные подходы к использованию эмоционального интеллекта / пер. с англ. Е.С. Пархоминой. – М.: ООО «Вершина», 2004. – 304 с.

4. Brovko K.A., Temopil'ska V.I. Corporate culture of personality: psychological aspects // Topical issues of contemporary science: Collection of scientific articles. – Valencia, Venezuela: C.E.I.M., 2017. – P. 176–178.

Віктор БУЛГАКОВ, Марія БАШТОВА
(Київ, Україна)

ГЕОМОРФОЛОГІЧНИЙ ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПОНЯТЬ В КУРСІ ГЕОГРАФІЇ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Аналіз літературних джерел показав, що засвоєння понять є основою для розвитку мислення учнів, становлення їх світогляду. У процесі формування наукових понять учні мають засвоїти їх зміст, обсяг, систему зв'язків з іншими поняттями, вміти оперувати ними для розв'язання теоретичних та практичних завдань. Питанню формування понять засобами підручника присвячені роботи І.Д.Зверева, І.Я.Лернера. Доведена необхідність спеціальної роботи по корекції «донаукових понять», уявлень школярів; обґрунтована необхідність теоретичного узагальнення для утворення понять дедуктивним способом. Дослідження Б.Д.Комісарова присвячені проблемі розвитку наукових понять в шкільному курсі географії. Аналіз методичної літератури дозволив встановити основні підходи до формування наукових понять, серед яких головним є інтегративний.

Обґрунтувавши зміст шкільної фізичної географії та розробивши методику вивчення геоморфологічних понять, слід виділити такі критерії сформованості географічних знань учнів: правильність визначення поняття (зміст); уміння оперувати поняттями; глибина розуміння поняття; обсяг понять. Таким чином, формування географічних понять – це окремий спеціально організований процес, який здійснюється як індуктивним так і дедуктивним шляхом.

Обґрунтувавши зміст шкільної фізичної географії та розробивши методику вивчення геоморфологічних понять, слід виділити такі критерії сформованості географічних знань учнів: правильність визначення поняття (зміст); уміння оперувати поняттями; глибина розуміння поняття; обсяг понять. Таким чином, формування географічних понять – це окремий спеціально організований процес, який здійснюється як індуктивним так і дедуктивним шляхом.

Геоморфологічний термінологічний словник дозволяє учням у простій і доступній формі ознайомитись із значенням складних, на перший погляд, понять. Тлумачення термінів у ньому здійснюється з використанням простих і зрозумілих пояснень, які надаються у короткій формі. Аналізуючи зміст чинної оновленої навчальної програми з географії для учнів 6–8 класів, слід зазначити, що у 6 класі геоморфологічні поняття подаються блоками, використовується принцип блоковості, поняття подаються загальні. У 7 класі поняття розірвані, використовується принцип регіональний, поняття подаються одиничні. У 8 класі поняття подано одиничні за принципом блоковості.

Соціально-психологічні дослідження показують, що чим більше активно є участь школярів у процесі пізнання, тим більше інформації ними засвоюється.

Застосування різноманітних інтерактивних методів та прийомів дозволяє зробити навчання активним. Адже коли навчання активне, учень постійно перебуває в стані пошуку, хоче отримати відповідь на запитання, потребує інформації, щоб вирішити проблему, або розмірковує разом з іншими над способом виконання завдання [3].

Наприклад, для актуалізації геоморфологічних понять, можна використати асоціативний інтерактивний прийом «Квітка від групи» (рис. 1). В середину квітки записується певне слово. Група має назвати процеси, які пов'язані з цим словом, і записати їх у пелюстки квітки.